รายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินพื้นที่จังหวัดนนทบุรี
ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2569 (23-26 กุมภาพันธ์ 2569)

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 6 (สคพ.6) ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินในแม่น้ำสายหลัก ภายใต้โครงการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 4 ครั้งต่อปี ช่วงฤดูน้ำแล้ง 2 ครั้ง และช่วงฤดูน้ำมาก 2 ครั้ง กำหนดจุดเก็บตัวอย่างน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาจังหวัดนนทบุรี รวม 2 จุด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เก็บตัวอย่างน้ำครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ **23-26 กุมภาพันธ์ 2569** โดยมีผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำ ดังนี้

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน จังหวัดนนทบุรี

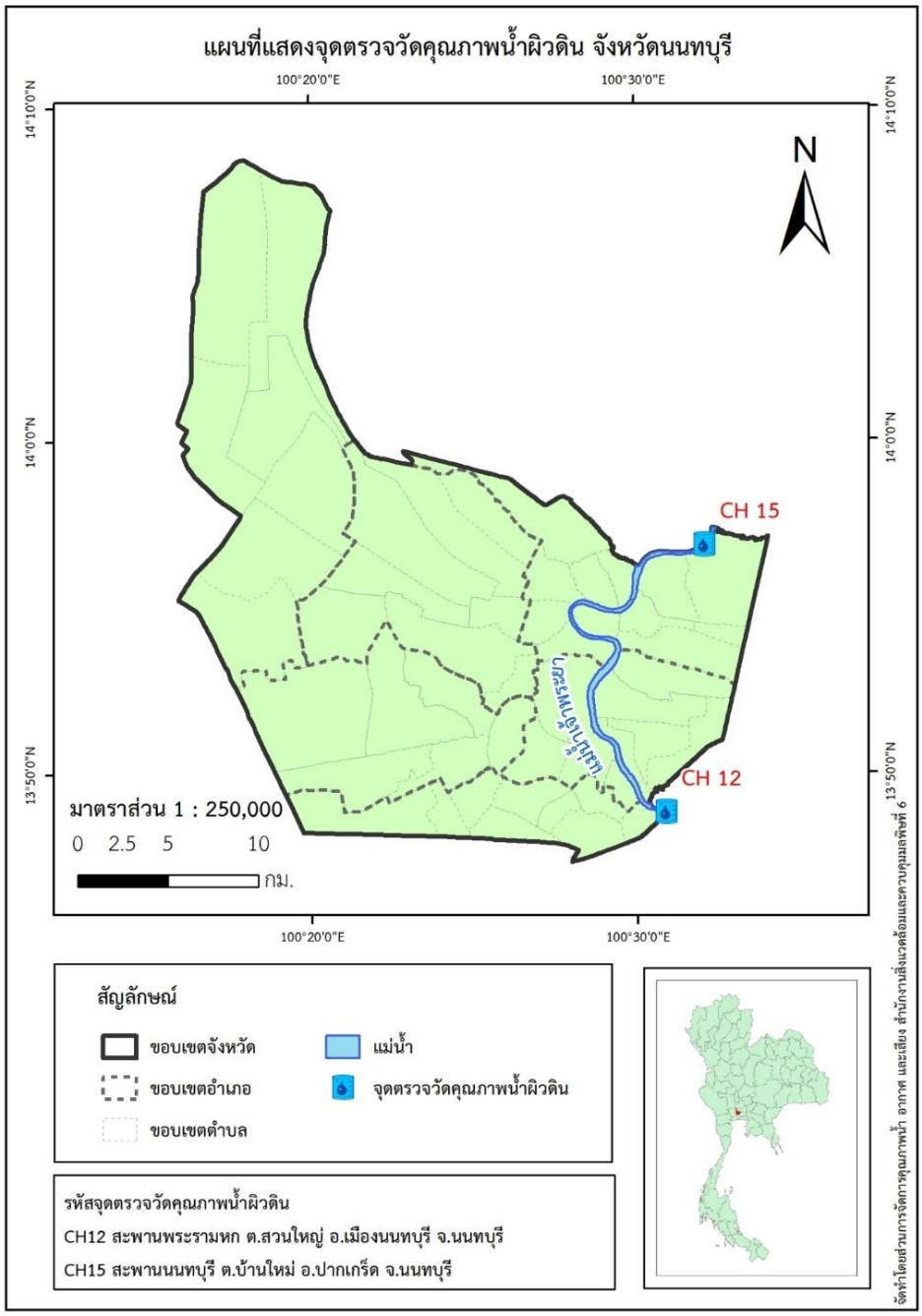

ตารางที่ 1 ข้อมูลจุดเก็บตัวอย่างน้ำ และสภาพแวดล้อมขณะเก็บตัวอย่างน้ำ แม่น้ำเจ้าพระยา*จังหวัดนนทบุรี ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2569

สถานี	จุดเก็บตัวอย่าง	พิกัด	สภาพทั่วไปของน้ำ	สภาพอากาศ	การใช้ประโยชน์ที่ดิน	ภาพจุดเก็บ
แม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ 1						
CH 12	สะพานพระรามหก ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี	Lat 13.813732 Long 100.514776	น้ำไหลค่อนข้างเร็ว สีเขียวอ่อน พบผักตบชวาปริมาณน้อย และไม่พบสิ่งปฏิกูล	อากาศค่อนข้างร้อน ลมอ่อนๆ เมฆกระจาย	พื้นที่ชุมชนหนาแน่น โรงไฟฟ้าพระนครเหนือ	
แม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ 2						
CH 15	สะพานนนทบุรี ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี	Lat 13.947496 Long 100.53518	น้ำไหลช้า สีเขียวอ่อน พบผักตบชวาปริมาณน้อย และไม่พบสิ่งปฏิกูล	อากาศค่อนข้างร้อน ลมอ่อนๆ เมฆกระจาย	เป็นพื้นที่ชุมชนหนาแน่น โรงงานอุตสาหกรรม	

* ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดประเภทแหล่งน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา (7 มิถุนายน 2537) กำหนดให้แม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณ ศาลากลางจังหวัดนนทบุรีหลังเก่า กิโลเมตรที่ 62 จากปากแม่น้ำ เป็นจุดแบ่งแม่น้ำเ จ้าพระยาช่วงที่ 1 และแม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ 2 ส่งผลให้การประเมินคุณภาพน้ำแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ

- สถานี CH15 สะพานนนทบุรี ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีด้านเหนือน้ำ ใช้เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินประเภทที่ 3
- สถานี CH12 สะพานพระรามหก ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ด้านท้ายน้ำ ใช้เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินประเภทที่ 4

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำแม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงที่ 1 จังหวัดนนทบุรี ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2569

ดัชนีคุณภาพน้ำ	หน่วย	สถานี	มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน		
		CH12	ประเภทที่ 2	ประเภทที่ 3	ประเภทที่ 4
อุณหภูมิอากาศ	ºC	30	เป็นไปตามธรรมชาติ		
อุณหภูมิน้ำ	ºC	30	ไม่สูงกว่าอุณหภูมิตามธรรมชาติเกิน 3 ºC		
pH	-	7.3	5-9		
ความขุ่น	NTU	39.8	-		
การนำไฟฟ้า	µS/cm	282	-		
ความเค็ม	ppt	0.00	-		
ออกซิเจนละลายน้ำ (DO)	mg/L	2.9	≥6.0	≥4.0	≥2.0
ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์(BOD)	mg/L	2.8	≤1.5	≤2.0	≤4.0
โคลิฟอร์มแบคทีเรียทั้งหมด (TCB)	MPN/100ml	13,000	≤5,000	≤20,000	-
ฟีคอลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (FCB)	MPN/100ml	4,900	≤1,000	≤4,000	-
ฟอสฟอรัสทั้งหมด (TP)	mg/L	0.12	-		
ไนเตรทในหน่วยไนโตรเจน (NO_3-N)	mg/L	0.84	5		
ไนไตรทในหน่วยไนโตรเจน NO_2-N	mg/L	0.02	-		
แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน(NH_3-N)	mg/L	0.36	≤0.5		
ไนโตรเจนทั้งหมด (TN)	mg/L	0.06	-		
ของแข็งแขวนลอย (SS)	mg/L	26	-		
ของแข็งทั้งหมดในน้ำ (TS)	mg/L	198	-		
ของแข็งที่ละลายน้ำทั้งหมด (TDS)	mg/L	172	-		
ความกระด้าง	mg/L	-	-		
เหล็ก (Fe)	mg/L	-	-		
แคดเมียม (Cd)	µg/L	-	*5.0 น้ำที่มีความกระด้างในรูป CaCo3 ไม่เกิน 100 mg/L **50 น้ำที่มีความกระด้างในรูป CaCo3 เกิน 100 mg/L		
โครเมียมเฮกซาวาเลนท์ (Cr^{6+})	µg/L	-	≤50		
แมงกานีส (Mn)	mg/L	-	≤1		
นิคเกิล (Ni)	µg/L	-	100		
ตะกั่ว (Pb)	µg/L	-	≤50		
สังกะสี (Zn)	mg/L	-	≤1		
ทองแดง (Cu)	µg/L	-	≤100		
ปรอท (Hg)	µg/L	-	≤2		
สารหนู (As)	µg/L	-	≤10		
โครเมียมทั้งหมด (Total Cr)	µg/L	-	-		
ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI)*		57	เจ้าพระยาช่วงที่ 1 WQI 57 คุณภาพน้ำ **"เสื่อมโทรม"**		
มาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินกำหนดเป็นแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 4†		4	**คุณภาพน้ำเป็นไปตามมาตรฐาน**		

* ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI) คำนวนจากค่า DO, BOD, TCB, FCB, NH_3-N มีหน่วยเป็นคะแนน ใช้เพื่อสื่อสารสถานะของแหล่งน้ำอย่างง่าย ให้สาธารณชนรับทราบ แบ่งคะแนนออกเป็น 5 ช่วงดังนี้ 0 - 30 = เสื่อมโทรมมาก 31 - 60 = เสื่อมโทรม, 61 - 70 = พอใช้, 71 - 90 = ดี, 91 - 100 = ดีมาก

† ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดประเภทของแหล่งน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา แบ่งแม่น้ำเจ้าพระยาออกเป็น 3 ช่วง โดยแม่น้ำเจ้าพระยาที่ไหลผ่านจังหวัดนนทบุรี บริเวณ สถานี สะพานพระรามหก ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี อยู่ในช่วงที่ 1 กำหนดให้เป็นแหล่งน้ำประเภทที่ 4

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำแม่น้ำเจ้าพระยา ช่วงที่ 2 จังหวัดนนทบุรี ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2569

ดัชนีคุณภาพน้ำ	หน่วย	มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน			
		CH15	ประเภทที่ 2	ประเภทที่ 3	ประเภทที่ 4
อุณหภูมิอากาศ	ºC	29	เป็นไปตามธรรมชาติ		
อุณหภูมิน้ำ	ºC	30	ไม่สูงกว่าอุณหภูมิตามธรรมชาติเกิน 3 ºC		
pH	-	7.3	5-9		
ความขุ่น	NTU	32.8	-		
การนำไฟฟ้า	µS/cm	271	-		
ความเค็ม	ppt	0.00	-		
ออกซิเจนละลายน้ำ (DO)	mg/L	4.4	≥6.0	≥4.0	≥2.0
ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์(BOD)	mg/L	1.9	≤1.5	≤2.0	≤4.0
โคลิฟอร์มแบคทีเรียทั้งหมด (TCB)	MPN/100ml	24,000	≤5,000	≤20,000	-
ฟีคอลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (FCB)	MPN/100ml	7,900	≤1,000	≤4,000	-
ฟอสฟอรัสทั้งหมด (TP)	mg/L	0.03	-		
ไนเตรทในหน่วยไนโตรเจน (NO_3-N)	mg/L	0.64	5		
ไนไตรทในหน่วยไนโตรเจน NO_2-N	mg/L	ND	-		
แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน(NH_3-N)	mg/L	0.45	≤0.5		
ไนโตรเจนทั้งหมด (TN)	mg/L	0.01	-		
ของแข็งแขวนลอย (SS)	mg/L	22	-		
ของแข็งทั้งหมดในน้ำ (TS)	mg/L	188	-		
ของแข็งที่ละลายน้ำทั้งหมด (TDS)	mg/L	166	-		
ความกระด้าง	mg/L	94.10	-		
เหล็ก (Fe)	mg/L	<1.0	-		
แคดเมียม (Cd)	µg/L	ND	*5.0 น้ำที่มีความกระด้างในรูป CaCo3 ไม่เกิน 100 mg/L **50 น้ำที่มีความกระด้างในรูป CaCo3 เกิน 100 mg/L		
โครเมียมเฮกซาวาเลนท์ (Cr^{6+})	µg/L	*	≤50		
แมงกานีส (Mn)	mg/L	ND	≤1		
นิคเกิล (Ni)	µg/L	ND	100		
ตะกั่ว (Pb)	µg/L	<10	≤50		
สังกะสี (Zn)	mg/L	<0.5	≤1		
ทองแดง (Cu)	µg/L	ND	≤100		
ปรอท (Hg)	µg/L	*	≤2		
สารหนู (As)	µg/L	*	≤10		
โครเมียมทั้งหมด (Total Cr)	µg/L	<10	-		
ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI)*		52	WQI 52 คะแนน คุณภาพน้ำ **"เสื่อมโทรม"**		
มาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินกำหนดเป็นแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3†		4	**คุณภาพน้ำไม่เป็นไปตามมาตรฐาน**		

* ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI) คำนวนจากค่า DO, BOD, TCB, FCB, NH_3-N มีหน่วยเป็นคะแนน ใช้เพื่อสื่อสารสถานะของแหล่งน้ำอย่างง่าย ให้สาธารณชนรับทราบ แบ่งคะแนนออกเป็น 5 ช่วงดังนี้ 0 - 30 = เสื่อมโทรมมาก 31 - 60 = เสื่อมโทรม, 61 - 70 = พอใช้, 71 - 90 = ดี, 91 - 100 = ดีมาก

† ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดประเภทของแหล่งน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา แบ่งแม่น้ำเจ้าพระยาออกเป็น 3 ช่วง โดยแม่น้ำเจ้าพระยาที่ไหลผ่านจังหวัดนนทบุรี บริเวณ สถานี CH15 สะพานนนทบุรี ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อยู่ในช่วงที่ 2 กำหนดให้เป็นแหล่งน้ำประเภทที่ 3

ตารางที่ 4 ดัชนีคุณภาพน้ำในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2569

ดัชนีคุณภาพน้ำ	ร้อยละของตัวอย่างที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน*	บริเวณที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน
ออกซิเจนละลายน้ำ (DO)	0 % (0/2)	- เป็นไปตามมาตรฐานทุกจุด
ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์(BOD)	0 % (0/2)	- เป็นไปตามมาตรฐานทุกจุด
โคลิฟอร์มแบคทีเรียทั้งหมด (TCB)	50 % (1/2)	**แม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ 2** CH15 สะพานนนทบุรี (24,000)
ฟีคอลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (FCB)	100 % (2/2)	**แม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ 1** CH12 สะพานพระราม 6 (4,900) **แม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ 2** CH15 สะพานนนทบุรี (7,900)
แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน (NH_3-N)	0 % (0/2)	- เป็นไปตามมาตรฐานทุกจุด

ข้อเสนอแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำพื้นที่จังหวัดนนทบุรี

1. กำกับ ตรวจสอบ และบังคับใช้กฎหมายกับแหล่ง กำเนิดมลพิษตามพระราช บัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ให้มีการระบาย น้ำทิ้งเป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนด

2. การกำกับตรวจสอบน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งและบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย

3. ศึกษาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวม และบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน/ศึกษาความเหมาะสมการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียเพิ่มเติมในพื้นที่

4. เสริมสร้างและสนับสนุนองค์ความรู้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดการน้ำเสียที่ต้นทาง

5. พัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษในชุมชนและชุมชนริมน้ำ

* ร้อยละที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน คือ จำนวนตัวอย่างผลการประเมินคุณภาพน้ำที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดิน ตามประกาศกรมควบคุมลพิษเรื่องกำหนดประเภทของแหล่งน้ำ /จำนวนตัวอย่างทั้งหมดที่ตรวจวิเคราะห์